

**Основні положення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України
щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії
з альтернативних джерел енергії»
(номер реєстрації 8449 від 07.06.2018 р.)**

Питання	Основний зміст
Загальні питання запровадження нової системи підтримки (НСП) ВДЕ	
Дата запровадження НСП	01 липня 2019 року
Суть НСП	Обов'язковий викуп Гарантованим покупцем всього обсягу електричної енергії (e/e), відпущеної ВДЕ електростанцією в енергосистему, за ціною ринку «на добу наперед». Компенсація ВДЕ електростанції різниці в ціні e/e, яка визначається як різниця між аукціонною ціною ¹ та ціною продажу e/e на ринку «на добу наперед»
Надбавка за використання обладнання українського виробництва	Зберігається. Запроваджується також нова надбавка у розмірі 15% до аукціонної ціни за використання 70% та більше обладнання українського виробництва
Строк надання підтримки за НСП	20 років
Умова набуття підтримки за НСП	Перемога в аукціоні з розподілу квоти державної підтримки
Суб'єкти, для яких участь в аукціонах обов'язкова	Компанії, що планують побудувати СЕС з встановленою потужністю більше 10 МВт або ВЕС з встановленою потужністю більше 20 МВт
Суб'єкти, для яких участь в аукціонах не обов'язкова, але дозволена	Інші суб'єкти господарювання, які виробляють e/e з ВДЕ, незалежно від джерела та встановленої потужності електростанції
Коли можуть відбутись перші аукціони	Перші аукціони з розподілу загальнодержавної квоти 2020 року відбудуться у 2020 році. Пілотний аукціон з розподілу спеціальної квоти для реалізації проектів будівництва ВДЕ електростанції в зоні відчуження - 2-е півріччя 2019 року

¹ з урахуванням надбавки за використання обладнання українського виробництва

Існуюча система підтримки виробників з ВДЕ після 1 липня 2019 року	
Рівень «зеленого» тарифу	Для СЕС, введених в експлуатацію з 01 січня 2020 року, рівень «зеленого» тарифу зменшується на 30% ² . Для інших ВДЕ – рівень «зеленого» тарифу не змінюється та встановлюється відповідно до чинної редакції Закону "Про альтернативні джерела енергії"
На кого поширюватиметься «зелений» тариф після 1 липня 2019 року	ВДЕ електростанції, незалежно від розміру встановленої потужності, що введені в експлуатацію до 01 липня 2019 року. Виробники, які мають намір виробляти е/е з ВДЕ і які до 01 липня 2019 року уклали з Гарантованим покупцем ³ попередні договори купівлі-продажу е/е за «зеленим» тарифом (pre-PPA) ⁴ . СЕС встановленою потужністю до 10 МВт, ВЕС встановленою потужністю до 20 МВт та інші ВДЕ електростанції, які будуть введені в експлуатацію після 01 липня 2019 року
Надбавка за використання обладнання українського виробництва	Зберігається Запроваджується нова надбавка у розмірі 15% до «зеленого» тарифу за використання 70% та більше обладнання українського виробництва
Проведення аукціону за НСП	
Хто визначає порядок проведення аукціонів?	Кабінет Міністрів затверджує Порядок проведення аукціонів
Хто проводить аукціони?	Гарантований покупець
Платформа для проведення аукціонів	Електронна торгова система
Періодичність та граничний термін проведення аукціонів	Двічі на рік, але не пізніше 1 травня та 1 жовтня Аукціони проводяться до 31.12.2029
Предмет аукціону	Розподіл квоти державної підтримки ВДЕ (розподіл потужності ВДЕ електростанцій, у межах якої суб'єкти господарювання за результатами аукціону можуть набути право на підтримку)

² Замість зниження на 10% для СЕС, як передбачено у чинній редакції Закону «Про альтернативні джерела енергії».

³ До створення Гарантованого покупця - з державним підприємством «Енергоринок», виконуючим функції оператора оптового ринку е/е

⁴ Укладання pre-PPA згідно закону «Про ринок електричної енергії» можливо після того, як компанія-заявник надасть документи, підтверджуючі права на землю, договір підключення до мережі, дозвіл на будівництво

Хто встановлює розмір квоти, що виставляється на аукціон?	Кабінет Міністрів встановлює розмір квоти. Міненерговугілля готує пропозиції щодо розміру квоти ⁵
Періодичність встановлення квоти	Щорічно – до 1 грудня року, що передує року на який вона встановлюється. Квота визначається на наступні 5 років з урахуванням результатів попередніх аукціонів та стану реалізації проектів будівництва ВДЕ електростанцій
На чому базується визначення розміру квоти?	Міжнародні зобов'язання України щодо розвитку ВДЕ. Енергетична стратегія України. План розвитку системи передачі на 10 років
Характеристика квоти	Загальнодержавна квота, в якій визначається частка кожного ВДЕ у загальному розмірі квоти. Загальнодержавна квота може включати спеціальні квоти (щодо території, типу генерації, обсягу потужності ВДЕ електростанцій та інші)
Як дрібниться квота для організації та проведення аукціону	Лоти різного розміру. Максимальний розмір лотів – 1 МВт
Засоби забезпечення участі в аукціоні	Безвідклична банківська гарантія. Розмір гарантії розраховується виходячи з 50 000 доларів США за 1 МВт встановленої потужності, у розподілі якої має намір брати участь учасник аукціону
Спосіб організації аукціону	Обернений голландський аукціон
Умови, що запроваджуються для забезпечення конкуренції на аукціоні	Обмеження загального розміру лотів, що можуть бути придбані одним учасником самостійно або разом з іншими учасниками, з якими він має спільного кінцевого бенефіціарного власника - не більше 25% від загального розміру квоти.
Принцип обрання переможця аукціону	Переможець обирається за кожним конкретним лотом. Переможцем аукціону визнається учасник, який в ході покрокового підвищення ціни електронною системою перший зробить ставку. Ставка – запропонована ціна 1 кВт·год електричної енергії, за якою учасник готовий здійснювати виробництво е/е з ВДЕ та її продаж.

⁵ Де-факто це робитиме оператор системи передачі (НЕК «Укренерго»), а Міненерговугілля буде погоджувати та передавати на затвердження Кабінету Міністрів

Граничний розмір аукціонної ціни	Не вище рівня «зеленого» тарифу, встановленого для відповідного ВДЕ ⁶
Чи фіксується розмір аукціонної ціни в Євро?	Так
Як визначається аукціонна ціна, якщо для будівництва ВДЕ електростанції набуваються права за сукупністю лотів?	Аукціонна ціна для такої ВДЕ електростанції - середньозважена аукціонних цін за відповідними лотами
Які договори укладаються переможцем аукціону з Гарантованим покупцем?	Договір купівлі-продажу е/е, виробленої з ВДЕ суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на державну підтримку (Power Purchase Agreement - PPA). Договір на різницю в ціні е/е (Contract for Difference - CFD)
Форма договорів	Типова. Затверджується Регулятором після погодження з Антимонопольним комітетом України та консультацій з Енергетичним Співтовариством.
Строк дії договорів	Строк надання державної підтримки (20 років)
Особливі умови договорів	Зобов'язання переможця аукціону збудувати та ввести ВДЕ електростанцію в експлуатацію протягом 3 років з дати підписання договорів ⁷
Вид забезпечення виконання особливих умов договорів	Безвідклична банківська гарантія переможця аукціону утримується в якості гарантії виконання зобов'язань за договорами
Відповідальність за невиконання особливих умов договорів та наслідки для переможця аукціону	Банківська установа виконує зобов'язання за безвідкличною банківською гарантією на користь Гарантованого покупця. Договори (PPA, CFD) втрачають силу
Особливості застосування НСП при роботі ринку е/е	
Передумова для роботи виробника з ВДЕ на ринку	Виробник з ВДЕ повинен: <ul style="list-style-type: none"> • стати учасником ринку; • мати укладені з Гарантованим покупцем PPA та CFD;

⁶ Для пілотного аукціону з розподілу спеціальної квоти державної підтримки для реалізації проектів в зоні відчуження, які планується провести у другому півріччі 2019 року, гранична ціна аукціону не може бути вищою поточного рівня «зеленого» тарифу для СЕС, з понижуючим коефіцієнтом 0,7.

⁷ У випадку аукціонів передбачено одночасне підписання обох договорів

	<ul style="list-style-type: none"> • стати учасником балансуєної групи Гарантованого покупця
Продаж електричної енергії виробником з ВДЕ	Гарантованому покупцю за ціною, що формується на ринку «на добу наперед» (за вирахуванням обсягів е/е на власні потреби)
Строки та порядок розрахунків за продану е/е	Визначаються договором між виробником з ВДЕ та Гарантованим покупцем відповідно до Порядку купівлі Гарантованим покупцем е/е, виробленої з ВДЕ, що затверджується Регулятором
Компенсація виробнику з ВДЕ різниці в ціні	<p>Розмір компенсації – різниця між аукціонною ціною (включаючи надбавку за місцеву складову) та ціною е/е на ринку «на добу наперед».</p> <p>Ким компенсується - Гарантованим покупцем в межах виконання ним спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва е/е з ВДЕ (Public Service Obligations) відповідно до статті 62 Закону «Про ринок електричної енергії».</p> <p>Джерело компенсації - плата за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва е/е з ВДЕ, що надається Гарантованим покупцем оператору системи передачі (TSO)⁸</p>
Строки та порядок перерахування компенсації	<p>Перераховується Гарантованим покупцем щомісячно не пізніше 5 числа місяця, що слідує за розрахунковим періодом.</p> <p>При визначенні обсягу компенсації аукціонна ціна за розрахунковий період перераховується у національну валюту за середнім офіційним валютним курсом НБУ за цей період (місяць).</p>
Відповідальність виробників з ВДЕ за небаланси	<p>До визнання внутрішньодобового ринку ліквідним – за системою, передбаченою п.11 Перехідних та Прикінцевих положень Закону «Про ринок електричної енергії» - запровадження відповідальності за небаланси, починаючи з 2021 року з поступовим збільшенням по 10% щорічно.</p> <p>Після визнання внутрішньодобового ринку ліквідним – повна відповідальність виробника ВДЕ за небаланси</p>
Особа відповідальна за небаланси виробників ВДЕ до визнання внутрішньодобового ринку ліквідним	Гарантований покупець

⁸ Тобто компенсація відбувається за рахунок тарифу TSO на передачу е/е

Джерело Гарантованого покупця для здійснення витрат, пов'язаних із врегулюванням небалансів виробників ВДЕ	Плата за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва е/е з ВДЕ
Інші питання законопроекту	
Стимулювання виробництва е/е з ВДЕ малими комерційними підприємствами	Встановлюється «зелений» тариф для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, генеруючі установки яких не перевищують 500 кВт та які виробляють е/е з енергії сонця та вітру